

Kontrolní závěr z kontrolní akce

24/26

Peněžní prostředky související s informační podporou vízových služeb a dalších konzulárních činností

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2024 pod číslem 24/26. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Josef Kubíček.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky v oblasti zajištění informační podpory výkonu vízových služeb a dalších konzulárních činností byly vynakládány účelně, hospodárně a efektivně, a rovněž prověřit rizika negativních dopadů na příjmy státního rozpočtu při nedostupnosti těchto služeb.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo zahraničních věcí (dále také „MZV“),
Ministerstvo vnitra (dále také „MV“).

Kontrola byla prováděna u kontrolovaných osob v období od listopadu 2024 do července 2025.

Kontrolováno bylo období od roku 2016 do 31. ledna 2025, v případě věcných souvislostí i období předcházející a období do ukončení kontroly.

Kolegium NKÚ na svém XVII. jednání konaném dne 10. listopadu 2025

schválilo usnesením č. 10/XVII/2025

kontrolní závěr v tomto znění:

Peněžní prostředky související s informační podporou vízových služeb a dalších konzulárních činností

Základní informace

683 mil. Kč	732 mil. Kč	5 502 mil. Kč
Celkové výdaje MZV i MV na informační podporu v období 2016–2025	Plánované výdaje MZV i MV na připravované informační systémy	Příjmy z vízových a dalších konzulárních poplatků za období 2016–2024 v kapitole MZV

Zjištěné skutečnosti

Dlouhodobě nevyhovující informační podpora	Zastaralost informačních systémů v oblasti vízových služeb a dalších konzulárních činností vedla mj. k ručnímu kopírování údajů mezi informačními systémy a k zasílání dokumentů ze zahraničí komerční kurýrní službou.
22× vyšší náklady	Roční výdaje MZV na informační podporu v oblasti pasů vzrostly mezi roky 2022 až 2024 z cca 1,16 mil. Kč na cca 25,9 mil. Kč. Agenda se přitom věcně ani rozsahem nezměnila.
Termín dokončení projektů ?	MZV a MV měly v různé fázi rozpracovanosti projekty pěti informačních systémů s cílem změnit nevyhovující stav v oblasti vízových služeb a dalších konzulárních činností. Vybudování všech pěti systémů bylo ve zpoždění a reálný termín jejich dokončení nebylo možné určit.

I. SHRNUTÍ A VYHODNOCENÍ

- 1.1 NKÚ prověřil peněžní prostředky státního rozpočtu ve výši cca 447 mil. Kč z celkových 683 mil. Kč¹, které MZV a MV vynaložily v letech 2016–2025 na zajištění informační podpory výkonu vízových a dalších konzulárních služeb. Příjmy z vízových a dalších konzulárních poplatků za období 2016–2024 v kapitole MZV činily 5 502 mil. Kč. NKÚ prověřil dopad nedostupnosti těchto služeb na příjmy státního rozpočtu.
- 1.2 NKÚ zjistil, že informační podpora provozovaná MZV i MV v oblasti vízových a dalších konzulárních služeb vykazovala systémové nedostatky, spočívající v nedostatečné automatizaci a digitalizaci procesů. Informační podpora byla uživatelsky nepřívětivá a dlouhodobě nenaplněovala vybrané principy a cíle *Informační koncepce České republiky*². V důsledku nepropojení informačních systémů například bylo nutné manuálně zadávat nebo kopírovat údaje a využívat komerční kurýrní služby pro převoz listinných dokumentů. NKÚ vyhodnotil, že MZV vynaložilo na podporu a rozvoj informační podpory v této oblasti peněžní prostředky ve výši 67,1 mil. Kč se sníženou efektivností.
- 1.3 NKÚ zjistil, že MZV pro informační podporu v oblasti cestovních dokladů pořídilo v roce 2022 nový informační systém za 126,7 mil. Kč, jehož provoz zahájilo v říjnu 2023. Provozování starého systému MZV neukončilo, ale pro zajištění jeho provozu uzavřelo novou smlouvu. Celkové roční provozní náklady na zajištění informační podpory v této oblasti tak vzrostly 22krát na 25,9 mil. Kč v důsledku násobného zvýšení ceny za podporu starého systému a paralelních nákladů na provoz nového systému. Zvýšené náklady MZV způsobené odkládáním ukončení provozu starého systému představují do budoucna riziko ne hospodárného vynakládání peněžních prostředků.
- 1.4 MZV vynaložilo peněžní prostředky:
 - A) na podporu starého informačního systému v oblasti vízových služeb až do výše 22,8 mil. Kč ne hospodárně, neboť neobdrželo všechna smluvní plnění;
 - B) na úpravu starého informačního systému v oblasti cestovních dokladů ve výši 1,1 mil. Kč neúčelně a ne hospodárně, neboť tuto úpravu nikdy nevyužilo;
 - C) na plnou úhradu provozní podpory starého informačního systému v oblasti cestovních dokladů až do výše 39,8 mil. Kč ne hospodárně, neboť neobdrželo všechna smluvní plnění;
 - D) na podporu provozu starého informačního systému v oblasti cestovních dokladů až do výše 13,7 mil. Kč ne hospodárně tím, že jej provozovalo i po datu, kdy tento provoz mělo ukončit.
- 1.5 Nedostatky MV i MZV v řízení projektů (včetně jejich rizik), jejichž cílem bylo zlepšení stavu informační podpory při výkonu vízových a dalších konzulárních služeb a jejichž finanční objem přesahuje 500 mil. Kč, vedly k posouvání jejich dokončení. Prodlužování provozu nevyhovující informační podpory snižuje efektivnost a hospodárnost vynakládání peněžních prostředků.
- 1.6 NKÚ vyhodnotil dopady na příjmy státního rozpočtu při nedostupnosti konzulárních služeb způsobené selháním informační podpory konzulárních služeb jako zanedbatelné.

¹ Součet vynaložených peněžních prostředků z tabulky č. 1 v bodě 4.1 tohoto kontrolního závěru.

² Přijata usnesením vlády České republiky ze dne 9. listopadu 2022 č. 931, k *Implementačním plánům programu Digitální Česko pro rok 2023*.

1.7 Toto celkové vyhodnocení se opírá o následující skutečnosti zjištěné v kontrole:

Ad 1.2 Informační podpora v oblasti vízových služeb a dalších konzulárních činností vykazovala systémové nedostatky, např. nedostatečnou automatizaci a digitalizaci procesů včetně absence plně digitálních spisů. Tyto nedostatky by mělo MZV i MV odstranit připravovanými informačními systémy (body 4.23, 4.26, 4.38 a 4.37). Zjištěné nedostatky mj. způsobovaly potřebu manuálního kopírování údajů mezi jednotlivými informačními systémy a využívání komerční kurýrní služby (body 4.3 až 4.7 a příklady č. 1 až 5). Peněžní prostředky na tuto podporu byly vynaloženy se sníženou efektivností (bod 4.2), která byla vyhodnocena s využitím kritérií uvedených v příloze č. 2 tohoto kontrolního závěru.

Ad 1.3 V období 2016–2022 vynakládalo MZV na podporu původního informačního systému v oblasti cestovních dokladů³ v průměru 1,2 mil. Kč ročně (bod 4.11). V roce 2022 uzavřelo pro zajištění podpory tohoto systému novou smlouvu, na jejímž základě vynakládalo v průměru 15,3 mil. Kč ročně. Nárůst prostředků vynakládaných na zajištění provozu tohoto informačního systému vyhodnotil NKÚ jako důsledek situace „vendor lock-in“ (bod 4.14). Při prodloužení této smlouvy MZV nepravdivě odůvodnilo změnu závazku ze smlouvy, která vedla k významnému rozšíření rozsahu plnění veřejné zakázky, a smlouvu tak prodloužilo v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek⁴ (bod 4.15).

Původní systém MZV stále udržovalo v provozu jednak proto, že nedokončilo přechod na nový systém (bod 4.32), jednak proto, že dosud nevytvořilo náhradu starého systému evidence služebních a diplomatických pasů (bod 4.36).

V roce 2022 MZV rovněž uzavřelo smlouvu na vytvoření a podporu nového informačního systému v oblasti cestovních dokladů⁵. Na nový systém MZV vynaložilo 126,7 mil. Kč (z toho 116,4 mil. Kč na vytvoření systému a 10,3 mil. Kč na pořízení hardware). Na jeho podporu vynaložilo od října 2023 do konce roku 2024 v průměru 10,6 mil. Kč ročně (bod 4.31).

MZV tak od října 2023 provozovalo v oblasti cestovních dokladů dva systémy, na jejichž provoz v součtu ročně vynaložilo 25,9 mil. Kč.

Ad 1.4 A) MZV vynaložilo 22,8 mil. Kč na podporu systému v oblasti vízových služeb, jejíž součástí měla být bezpečnostní dokumentace. Tuto dokumentaci však MZV neobdrželo. Peněžní prostředky až do výše 22,8 mil. Kč tak vynaložilo ne hospodárně (bod 4.9).

Ad 1.4 B) MZV po zahájení přechodu na nový systém v oblasti cestovních dokladů vynaložilo 1,1 mil. Kč na úpravu původního systému. Tuto úpravu nikdy nevyužilo a peněžní prostředky ve výši 1,1 mil. Kč tak vynaložilo neúčelně a ne hospodárně (bod 4.18).

Ad 1.4 C) MZV vynaložilo 39,8 mil. Kč na podporu původního systému v oblasti cestovních dokladů, jejíž součástí měla být aktualizace dokumentace systému, aniž by tuto

³ Tento systém zajišťuje informační podporu při příjmu žádostí o cestovní, služební a diplomatické pasy a informační podporu v oblasti evidence služebních a diplomatických pasů.

⁴ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále také „ZZVZ“).

⁵ Tento systém zajišťuje informační podporu při příjmu žádostí o cestovní, služební a diplomatické pasy a občanské průkazy. Nezajišťuje informační podporu v oblasti evidence služebních a diplomatických pasů.

aktualizaci dokumentace získalo. Peněžní prostředky až do výše 39,8 mil. Kč tak vynaložilo ne hospodárně (bod 4.17).

Ad 1.4 D) MZV mělo ukončit provoz starého systému v oblasti cestovních dokladů nejpozději 1. 4. 2024. Přesto po tomto datu nadále vynakládalo peněžní prostředky na zajištění jeho podpory. Od 1. 4. 2024 do 31. 1. 2025 tak ne hospodárně vynaložilo celkem 13,7 mil. Kč (bod 4.12).

Ad 1.5 **MV nedostatečně řídilo riziko projektu v oblasti informační podpory dlouhodobých víz**, když včas nepřipravilo legislativní rámec, a tím způsobilo zpoždění realizace tohoto projektu (bod 4.24) a potřebu vynaložit peněžní prostředky na provizorní řešení nových požadavků EU prostřednictvím existujícího informačního systému (bod 4.25).

MZV neřídilo rizika projektu v oblasti informační podpory krátkodobých víz, když mj. opožděně akceptovalo zadávací dokumentaci projektu pro zhotovení nového systému v této oblasti, a způsobilo tak zdržení realizace tohoto systému. Tím vyvolalo riziko dalšího vynakládání peněžních prostředků na prodloužení provozu původního systému se sníženou efektivností (bod 4.27).

MZV nesplnilo stanovený termín pro plný přechod na nový systém v oblasti cestovních dokladů, ačkoli stanovení termínu i jeho dodržení bylo plně v jeho kompetenci. Ve stanoveném termínu nasadilo MZV nový systém pouze na 12 zastupitelských úřadech (dále také „ZÚ“) z celkem 86. Devět měsíců po termínu nasazení nového systému jej nasadilo pouze na 50 ZÚ (bod 4.32). Způsobilo tak zpoždění nasazení nového systému a vyvolalo potřebu dále provozovat původní systém. Odkládání ukončení provozu původního systému představuje do budoucna riziko ne hospodárného vynakládání peněžních prostředků.

MZV v období 2021–2025 nespecifikovalo požadavky na nový informační systém (dále také „IS“) v oblasti evidence služebních a diplomatických pasů a nečinilo faktické kroky pro jeho realizaci (bod 4.36). Způsobilo tak zdržení projektu nového IS a vyvolalo potřebu dále provozovat původní systém v oblasti cestovních dokladů. Odkládání ukončení provozu původního systému představuje do budoucna riziko ne hospodárného vynakládání peněžních prostředků.

MZV neřídilo projekt v oblasti rozvoje informační podpory dalších konzulárních agend, když v období od května 2023 do března 2025 nečinilo žádné faktické kroky pro jeho realizaci (bod 4.39).

Ad 1.6 Příjmy v kapitole MZV související s příjmem žádostí o víza a cestovní doklady jsou mj. ovlivňovány dostupností příslušných informačních systémů na zastupitelských úřadech. V kontrolovaném období byl dopad na příjmy státního rozpočtu zjištěn pouze ve třech případech, a byl tak zanedbatelný (bod 4.42).

II. INFORMACE O KONTROLOVANÉ OBLASTI

- 2.1 Vízové služby zajišťují MV a MZV. MV rozhoduje o udělení, prodloužení doby pobytu a platnosti dlouhodobého víza⁶. MZV řídí zastupitelské úřady⁷, vykonává konzulární činnosti mimo jiné ve věcech udělování víz a povolování pobytu cizinců a v oblasti cestovních dokladů⁸, MZV dále vydává diplomatické a služební pasy⁹ a vede o nich údaje v evidenci diplomatických a služebních pasů¹⁰. Konzulární činnosti vykonává MZV na 86 zastupitelských úřadech.
- 2.2 Příjem žádostí o krátkodobá i dlouhodobá víza zabezpečuje MZV na zastupitelských úřadech (dále také „ZÚ“), a to včetně příjmu příslušných správních poplatků. Tyto správní poplatky jsou příjmem státního rozpočtu.
- 2.3 V oblasti cestovních dokladů MZV vydává diplomatické a služební pasy podle ustanovení § 13 a 14 ZoCD a vede o nich evidenci podle § 29a téhož zákona. MZV rovněž přijímá na ZÚ žádosti o vydání cestovních pasů a dalších cestovních dokladů podle ustanovení § 12 ZoCD. MZV rovněž zajišťuje výběr správních poplatků za příjem těchto žádostí.
- 2.4 Informační podporu příjmu žádostí o krátkodobá i dlouhodobá víza zajišťuje informační systém EVC2, který od roku 1998 provozuje MZV. Žádosti o krátkodobá víza zpracovává MZV za podpory tohoto systému, žádosti o dlouhodobá víza za podpory toho systému přijímá a dále je pak předává na MV, které je zpracovává s podporou vlastního informačního a evidenčního systému CIS. V období 2016–2024 bylo přijato celkem 3 474 398 žádostí o schengenská víza a dlouhodobá víza (z toho 3 314 259 o schengenská a 160 139 o dlouhodobá víza, viz příloha č. 1 tohoto kontrolního závěru).
- 2.5 Informační systém pro příjem žádostí o cestovní, diplomatické i služební pasy ePasy provozuje MZV od roku 2006. Tento systém rovněž zajišťuje informační podporu pro evidenci diplomatických a služebních pasů.
- 2.6 Informační systém elektronické pokladny EKP provozuje MZV pro příjem správních poplatků od roku 2007. Příjmy státního rozpočtu z vízových a konzulárních poplatků v letech 2016–2024 dosáhly 5 502 mil. Kč (z toho cca 4 667 mil. Kč z vízových poplatků a cca 836 mil. Kč z konzulárních poplatků, viz příloha č. 1 tohoto kontrolního závěru).
- 2.7 Přehled projektů MV i MZV, jejichž výstupy budou naplňovat architektonické principy *Informační koncepce České republiky* (dále také „IK ČR“), odpovídat stávajícím technologickým standardům a budou eliminovat nedostatky stávajících informačních systémů, uvádí Tabulka č. 2 v kapitole IV. Další informace obsahují také body 3.6 a 3.8.

⁶ Viz ustanovení § 1 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 165 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též jen „ZoPC“).

⁷ Na základě zákona České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (dále také „kompetenční zákon“).

⁸ Podle § 16 odst. 2 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě).

⁹ Podle § 13 a § 14 zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech (dále také „ZoCD“).

¹⁰ Podle § 29a ZoCD.

III. ROZSAH KONTROLY

- 3.1 NKÚ v kontrole prověřil peněžní prostředky vynakládané v období 1. 1. 2016 – 31. 1. 2025 na informační podporu vízových služeb a dalších konzulárních činností poskytovaných MZV na základě ustanovení § 16 odst. 1 písm. l) zákona o zahraniční službě a MV na základě ustanovení § 30 ZoPC. Z dalších konzulárních činností vymezených v § 16 zákona o zahraniční službě byla ke kontrole vybrána agenda cestovních dokladů.
- 3.2 Kontrole byly podrobeny peněžní prostředky ve výši 446 867 741 Kč, z toho 320 634 566 Kč u MZV a 126 233 175 Kč u MV.
- 3.3 Příjmy státního rozpočtu v oblasti vízových služeb a dalších konzulárních služeb pocházejí ze správních poplatků vybíraných při podání žádosti o vízum nebo o cestovní doklad. Z hlediska prověření rizik negativních dopadů na příjmy státního rozpočtu byla kontrole rovněž podrobena dostupnost kontrolovaných informačních systémů. Příjmy státního rozpočtu v oblasti vízových služeb a dalších konzulárních služeb v kapitole MZV dosáhly v období 2016–2024 výše 5 502 mil. Kč (viz příloha č. 1 tohoto kontrolního závěru, graf č. 2).
- 3.4 Kontrole byly podrobeny peněžní prostředky vynaložené na následující informační systémy a programové vybavení, které využívá MZV pro účely informační podpory vízových služeb a agendy cestovních dokladů:
- AIS EDSP („Evidence diplomatických a služebních pasů“), který slouží k informační podpoře evidence diplomatických a služebních pasů,
 - CDBP_MZV („Cestovní doklady s biometrickými prvky“), který slouží k informační podpoře příjmu žádostí o cestovní doklady. Systém CDBP_MZV provozuje MZV od roku 2023 a postupně jím v oblasti příjmu žádostí o cestovní doklady nahrazuje systém ePasy,
 - IS EVC2 („Evidence vízových cizinců“), který slouží k informační podpoře vízových služeb,
 - systém na pořizování, přenos a zpracování žádostí o cestovní doklad s biometrickými prvky (dále také „ePasy“).
- 3.5 V souvislosti s procesy úhrad vízových a konzulárních poplatků byl systém EKP (zkratka z názvu systému „Elektronická a konzulární pokladna“), který MZV spravuje a rozvíjí vlastními silami, zahrnut do kontroly jen do té míry, v jaké zabezpečuje informace pro IS ePasy a IS EVC2.
- 3.6 Kontrole byly dále podrobeny peněžní prostředky, které MZV vynaložilo na následující projekty zahájené v kontrolovaném období za účelem změny informační podpory:
- DKA („Digitalizace konzulárních agend“), který má za cíl vznik uceleného systému, sloužícího k informační podpoře konzulárních služeb,
 - ELVIS („Elektronický vízový informační systém“), který má sloužit pro příjem žádostí o krátkodobá víza a částečně tak nahradit IS EVC2.
- 3.7 U MV byly kontrole podrobeny peněžní prostředky vynaložené na následující informační systémy a programové vybavení, využívané pro účely informační podpory vízových služeb a agendy cestovních dokladů:
- NS-VIS (zkratka z „Národní vízový informační systém“), který slouží především k zajištění konzultací ke krátkodobým schengenským vízům na evropské úrovni. Součástí NS-VIS je klientská aplikace NS-VIS KA *Vyčkat*, která v rámci zpracování

dlouhodobých víz zajišťuje přenos některých dat mezi informačními systémy MZV a MV.

- 3.8 Za účelem změny úrovně informační podpory zahájilo MV v kontrolovaném období projekt *Integrovaného cizineckého systému* (dále také „ICAS“). ICAS má za cíl vznik uceleného informačního systému zajišťujícího podporu pobytové agendy, včetně příjmu a vydávání dlouhodobých víz, částečně tedy nahradí IS EVC2. Peněžní prostředky vynaložené na tento projekt byly rovněž podrobeny kontrole NKÚ.
- 3.9 V souvislosti s procesy zpracování žádostí o dlouhodobá víza byl IS CIS („Cizinecký informační systém“), který spravuje a rozvíjí Policie České republiky (dále také „PČR“), zahrnut do kontroly jen do té míry, v jaké zabezpečuje informace mj. pro IS NS-VIS, IS EVC2 nebo evidenční systém *Albert*.
- 3.10 Při posouzení účelnosti NKÚ prověřoval, zda použití peněžních prostředků zajistilo optimální míru dosažení cílů stanovených právními předpisy a strategickými dokumenty ČR i resortu při plnění stanovených úkolů.
- 3.11 Při posuzování hospodárnosti NKÚ prověřoval, zda při použití peněžních prostředků k zajištění stanovených úkolů bylo vynaloženo co nejméně těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů. Část peněžních prostředků byla v rámci posuzovaných hledisek posouzena jak z hlediska účelnosti, tak z hlediska hospodárnosti s ohledem na konkrétní zjištění.
- 3.12 Při posouzení efektivnosti prověřoval NKÚ, zda při použití peněžních prostředků bylo dosaženo nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění. NKÚ prověřoval dosaženou úroveň digitalizace z hlediska souladu informační podpory kontrolovaných agend s IK ČR. Za tímto účelem proběhly u MV i MZV kontroly na místě. Zjištění z těchto kontrol byla převedena na stanovenou škálu postupem uvedeným v příloze č. 2 tohoto kontrolního závěru a následně NKÚ posuzoval efektivnost peněžních prostředků vynaložených na informační podporu.
- 3.13 NKÚ pro posouzení efektivnosti využil jako kritérium hodnocení principy IK ČR:
- P12 *Vnitřně pouze digitální,*
 - P16 *Konsolidace a propojování*
- a cíl 6.2 *Vnitřní digitalizace úřadu*.¹¹

¹¹ Úplný popis uvedených principů a cíle obsahuje příloha č. 2 tohoto kontrolního závěru.

IV. PODROBNÉ SKUTEČNOSTI ZJIŠTĚNÉ KONTROLOU

4.1 Přehled peněžních prostředků vynaložených na provozované a připravované informační systémy podrobené kontrole (viz podrobněji příloha č. 3 tohoto kontrolního závěru):

Tabulka č. 1: Přehled peněžních prostředků vynaložených na informační systémy

Řádek č.	Oblast	Správce	Označení	Stav	Vynaloženo v mil. Kč (zaokrouhleno)
Plně nasazené IS					
1	Víza	MZV	EVC2	Provozovaný od roku 1998	67,1
2	Víza	MV	CIS	Provozovaný od roku 2004	Neuvedeno*
3	Pasy	MZV	ePasy	Provozovaný od roku 2006	58,0
4	Výběr správních poplatků	MZV	EKP	Provozovaný od roku 2007	Neuvedeno**
5	Víza	MV	NS-VIS	Provozovaný od roku 2011	357,1
IS, které mají zlepšit stav informační podpory					
6	Pasy	MZV	EDSP	V přípravě od roku 2021. Etapa I byla dokončena v roce 2024. Etapa II nebyla zahájena, MZV nestanovilo zadání.	Neuvedeno***
7	Pasy	MZV	CDBP_MZV	Postupně nasazovaný a rozvíjený od roku 2023	142,6
8	Ostatní konzulární agendy	MZV	DKA	V přípravě od roku 2023.	Na přípravné práce 1,3 Na realizaci 0
9	Víza	MV	ICAS	V přípravě od roku 2023. Projekt pozastaven, cílový termín není stanoven.	5,3
10	Víza	MZV	ELVIS	V přípravě od roku 2024. Projekt pozastaven, posuzován ÚOHS.	Na přípravné práce 51,6 Na realizaci 0

* Výdaje na informační podporu vízových procesů nelze oddělit od celkových výdajů na IS CIS.

** Vývoj vlastními silami, MZV tyto výdaje neeviduje.

*** Výdaje na rozvoj EDSP nelze oddělit od prostředků vynaložených na IS ePasy (viz řádek č. 3).

Zdroj: vypracoval NKÚ podle skutečností zjištěných kontrolou.

Tabulka č. 2: Přehled plánovaných dosud nevyčerpaných způsobilých výdajů na IS, které mají zlepšit stav informační podpory

Řádek č.	Oblast	Správce	Označení	Stav	Nevyčerpané způsobilé výdaje na realizaci v mil. Kč (zaokrouhleno)
1	Víza	MZV	ELVIS	Projekt pozastaven, posuzován ÚOHS.	249,5
2	Víza	MV	ICAS	Projekt pozastaven, cílový termín není stanoven.	294,7
3	Ostatní konzulární agendy	MZV	DKA	V přípravě od roku 2023.	188,0

Zdroj: vypracoval NKÚ podle skutečností zjištěných kontrolou.

Informační podpora vízových služeb: snížená efektivnost a nenaplnění potřeb

- 4.2 Do zprovoznění nových systémů MZV i MV bude MZV informační podporu příjmu žádostí o dlouhodobá i krátkodobá víza zajišťovat prostřednictvím IS EVC2. Tento systém neodpovídá principu P12 *Informační koncepce České republiky* „Vnitřně pouze digitální“ (viz příklady č. 1 a č. 2). MZV v období leden 2016 až leden 2025 vynaložilo na jeho provoz a rozvoj peněžní prostředky ve výši 67 125 032 Kč se sníženou efektivností (viz příloha č. 2 tohoto kontrolního závěru).

Příklad č. 1 – příjem žádosti o dlouhodobé vízum

Zaměstnanec ZÚ při předávání žádosti o dlouhodobé vízum nejprve vygeneruje číslo jednací ve spisové službě. Toto číslo zkopíruje a zadá do IS EVC2, odkud je následně předáno do systému MV.

Příklad č. 2 – odeslání žádosti o dlouhodobé vízum ze ZÚ na MV

Zaměstnanec ZÚ před odesláním žádosti o dlouhodobé vízum na MV připraví průvodní dopis pro adresáta žádosti o vízum, zkopíruje listinné dokumenty, zkompletuje fyzický spis žádosti obsahující listinné originály a připraví ho k odeslání na MV komerční kurýrní službou. Kopie listinných dokumentů zůstávají na ZÚ.

- 4.3 Do zprovoznění nového systému MV bude MV žádosti přijaté na ZÚ prostřednictvím EVC2 přebírat do svých systémů (viz příklad č. 2) a následně je zpracovávat. Zaměstnanec MV přitom doplňuje informace z listinných podkladů do CIS a následně ručně vkládá tato data do systému *Albert* (viz příklad č. 3). Ruční přepisování dat a nedostatečné propojení jednotlivých IS porušuje princip „Konsolidace a propojování“ stanovený IK ČR. Porušování tohoto principu snižuje efektivnost obsluhy dané agendy.

Příklad č. 3 – zpracování žádosti o dlouhodobé vízum na MV

Žádost o vízum zaměstnanec MV zavádí do systému CIS, přičemž některá data se propisují automaticky, ale řadu údajů musí zaměstnanec MV doplnit z listinných dokladů (datum podání žádosti, místo a stát narození, kategorie a účel pobytu, adresu pobytu atd.). Zaměstnanec MV zároveň zavádí žádost do systému *Albert* (pomocná evidence pro evidenci spisů), se kterým není systém CIS propojen. Všechna data ze systému CIS do systému *Albert* proto zadává ručně.

- 4.4 Do zprovoznění nového systému MV bude zaměstnanec MV při rozhodnutí o udělení nebo neudělení víza ručně dopisovat údaje, které jsou již obsaženy v informačních systémech (viz příklad č. 4). Tím dochází k nenaplnění principu „Konsolidace a propojování“ IK ČR. Porušování tohoto principu snižuje efektivnost obsluhy dané agendy.

Příklad č. 4 – rozhodnutí o dlouhodobém vízu

Pro stanovisko o udělení víza má zaměstnanec MV k dispozici vzorový text v textovém procesoru. V tomto vzoru ručně mění jméno a příjmení žadatele a datum rozhodnutí. Vyplněný vzor poté v systému CIS zasílá prostřednictvím NS-VIS do IS EVC2.

Pro pokyn o neudělení víza má zaměstnanec MV k dispozici vzorový text v textovém procesoru Microsoft Word. V tomto vzoru ručně mění jméno a příjmení žadatele, důvody neudělení víza a datum rozhodnutí.

- 4.5 V celém procesu zpracování dlouhodobých víz zjistil NKÚ evidentní nízkou úroveň elektronizace (viz příklad č. 5). Tisk digitalizovaných dat do listinného spisu je v rozporu s principem „Vnitřně pouze digitální“ IK ČR. Porušování tohoto principu snižuje efektivnost obsluhy dané agendy.

Příklad č. 5 – duplicitní vedení elektronických a listinných dokumentů

Veškeré dokumenty a zprávy, které zaměstnanec odboru azylové a migrační politiky vytvoří, musí také vytisknout a založit do papírové složky žádosti o vízum (spis).

- 4.6 V některých případech nedostatečná úroveň informační podpory významně zatěžuje zaměstnance MV. Systém CIS neumožňuje intuitivní používání, uživatel musí ručně proklikávat jednotlivé záložky. Existuje riziko opomenutí uvedení některého z požadavků na zpracování víza. Významným rizikem je např. skutečnost, že CIS neupozorňuje uživatele na chybějící lustraci v systému a umožní schválit vízum i bez jejího provedení.
- 4.7 Část modulů současného systému CIS slouží jako primární informační podpora pro činnosti odboru azylové a migrační politiky, provoz a realizaci změnových požadavků CIS však zajišťuje Policie České republiky. Tento stav trvá od roku 2011 a vede ke kompromisním řešením např. při určování priorit rozvoje informačního systému. Tato kompromisní řešení jsou rizikem pro zachování účelnosti budoucího vynakládání peněžních prostředků v krátkodobém i střednědobém výhledu.
- 4.8 Výše uvedené nedostatky má odstranit systém ICAS. Jeho zpoždění (viz dále bod 4.24) vytváří významné riziko, že MV bude muset uzavřít po 2. 10. 2026 novou smlouvu na poskytování technické podpory stávajícího systému CIS, a dále tak vynakládat peněžní prostředky na jeho provoz a rozvoj se sníženou efektivností.
- 4.9 MZV mělo podle smlouvy z roku 2022 zajištění pravidelnou aktualizaci bezpečnostní a další provozní dokumentace IS EVC2 v intervalu šesti měsíců. Přestože za služby podpory MZV vynaložilo do 31. 5. 2025 plnou částku 22 774 231 Kč, žádná aktualizace dokumentace do tohoto termínu neproběhla. MZV tak vynaložilo peněžní prostředky až do výše 22 774 231 Kč nehospodárně.
- 4.10 MZV smluvně zajistilo podporu IS EVC2 do 1. 8. 2026. Vzhledem ke zpoždění projektů pro vytvoření systémů, které mají IS EVC2 nahradit¹² (viz dále body 4.24 a 4.29) bude nezbytné, aby MZV zajistilo podporu IS EVC2 i po uplynutí doby, na kterou je podpora smluvně zajištěna. Až do doby realizace informačních systémů, kterými bude IS EVC2 nahrazen, tak bude MZV pokračovat ve vynakládání peněžních prostředků na jeho podporu se sníženou efektivností.

Informační podpora v oblasti cestovních dokladů: rostoucí náklady a nehospodárnost

- 4.11 Pro příjem žádostí o vydání cestovních dokladů využívalo MZV od roku 2006 IS ePasy, který sloužil rovněž jako informační systém zajišťující informační podporu evidence

¹² Projekty ELVIS a ICAS.

diplomatických a služebních pasů. Za podporu IS ePasy hradilo MZV v období let 2016–2022¹³ v průměru 1 156 716 Kč ročně.¹⁴

- 4.12 MZV mělo ukončit provoz IS ePasy nejpozději 1. 4. 2024. MZV ani do 31. 1. 2025 plně nenasadilo systémy, které měly IS ePasy nahradit (viz body 4.32 a 4.36) přestože jejich rozvoj a nasazení byly plně v jeho kompetenci. Nadále proto IS ePasy udržovalo v provozu. Od 1. 4. 2024 do 31. 1. 2025 tak MZV vynaložilo na poskytování služeb podpory IS ePasy peněžní prostředky ve výši 13 675 153 Kč neehospodárně.
- 4.13 MZV udržováním IS ePasy v provozu vytvořilo riziko dalšího neehospodárného vynakládání peněžních prostředků. Uvedený stav bude trvat nejméně do doby plného nasazení systémů, které mají IS ePasy nahradit (viz bod 4.12).
- 4.14 Dne 29. 7. 2022 uzavřelo MZV se stejným dodavatelem novou smlouvu, zajišťující podporu IS ePasy¹⁵. Tento dodavatel je výlučným vlastníkem zdrojových kódů IS ePasy. MZV je tedy ve stavu vendor lock-in. Po uzavření této smlouvy vzrostla průměrná roční cena za zajištění podpory IS ePasy z 1 156 716 Kč na 15 347 458 Kč¹⁶. Kontrolující NKÚ vyhodnotili tento nárůst prostředků jako výsledek stavu vendor lock-in.
- 4.15 Dne 31. 10. 2024 prodloužilo MZV platnost nové smlouvy dodatkem č. 1, jehož uzavření odůvodnilo tím, že nastaly okolnosti, které zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat, a to zpožděním dodávky externího dodavatele¹⁷. Dodávky externího dodavatele však ve skutečnosti byly proti požadavkům MZV urychleny. NKÚ proto vyhodnotil, že nenastaly okolnosti, kterými MZV uzavření dodatku č. 1 odůvodnilo, a dopustilo se podstatné změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku ve smyslu § 222 odst. 3 písm. c) ZZVZ. MZV tak dodatek č. 1 uzavřelo v rozporu s ustanovením § 222 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, když umožnilo podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku, která vedla k významnému rozšíření rozsahu jejího plnění, po dobu jeho trvání bez provedení nového zadávacího řízení.
- 4.16 Do 31. 1. 2025 tak MZV neoprávněně vynaložilo na základě nové smlouvy ve znění dodatku č. 1 peněžní prostředky ve výši 39 824 719 Kč. Pokud MZV bude pokračovat ve vynakládání peněžních prostředků na základě této smlouvy i po 1. 2. 2025, budou neoprávněně vynaložené peněžní prostředky (paušálně ve výši 1 367 515 Kč měsíčně) nadále narůstat.
- 4.17 Součástí služeb podpory IS ePasy je podle nové smlouvy pravidelná aktualizace bezpečnostní a další provozní dokumentace v intervalu šesti měsíců. Přestože MZV vynaložilo za služby podpory do 31. 1. 2025 plnou částku 39 824 719 Kč, žádná aktualizace dokumentace do tohoto termínu neproběhla. MZV tak vynaložilo peněžní prostředky až do výše 39 824 719 Kč neehospodárně.

¹³ Předmětem plnění smlouvy bylo poskytování technické a konzultační podpory pro IS ePasy a IS EVC2 formou jednorázových zásahů technické podpory nebo dílčím plněním technické podpory.

¹⁴ Při vyčíslení roční částky vynaložené na podporu systému ePasy v tomto období postupoval NKÚ tak, že celkové vynaložené náklady na podporu systému vydělil počtem měsíců, po které služby podpory MZV čerpalo, a tuto průměrnou měsíční částku poté vynásobil 12.

¹⁵ Smlouva byla uzavřena na 27 měsíců, tedy do 31. 10. 2024.

¹⁶ Tato částka tvoří část celkového 22násobného navýšení nákladů na provoz informační podpory v oblasti cestovních dokladů. Druhou částí celkového navýšení jsou náklady na provoz systému CDBP_MZV od října 2023; viz bod 4.31.

¹⁷ Šlo o instalace pojezdů pro kamery používané CDBP_MZV pro pořízení fotografií žadatelů o cestovní doklady.

- 4.18 MZV na zhotovení verze klientské aplikace ePasy pro Windows 10 vynaložilo peněžní prostředky ve výši 2 964 403 Kč. Z toho 1 073 318 Kč vynaložilo MZV již v době, kdy zahájilo přípravu na přechod z IS ePasy na CDBP_MZV. MZV nikdy nevyužilo verzi klientské aplikace ePasy pro Windows 10. Peněžní prostředky ve výši 1 073 318 Kč tak vynaložilo neúčelně a nehospodárně.

Nedodržování pravidel plánování a realizace ICT projektů

- 4.19 Orgány veřejné správy mají povinnost si před realizací změn nebo nových IT projektů k informační podpoře agend ve veřejné správě vyžádat stanovisko útvaru hlavního architekta státu (dále také „OHA“) a řádně ohlásit související údaje v RPP¹⁸. Smyslem stanoviska je ověřit, že plánované řešení podporuje efektivní vynakládání peněžních prostředků tím, že nevytváří zbytečné duplicity, náklady a administrativní zátěž, zapadá do národní architektury eGovernmentu, je bezpečné a dobře propojené s ostatními systémy. Řádné ohlášení agend, služeb a informačních systémů v RPP je klíčové pro zákonný a oprávněný přístup k údajům, ochranu veřejné správy před právními riziky i bezpečné a auditovatelné nakládání s daty.
- 4.20 MZV opakovaně postupovalo v rozporu s ustanoveními zákona č. 111/2009, o základních registrech, (dále také „ZoZR“) a ZoISVS, například tím, že agendu krátkodobých víz zaregistrovalo jako součást jiné agendy, přestože ve smyslu zákona je samostatnou ucelenou oblastí¹⁹, neohlásilo agendové informační systémy pro výkon agendy²⁰, nezaslalo podklady pro zápis údajů o jím spravovaných ISVS²¹, neoznámilo zkušební provoz aplikace²² ani nepředložilo její provozní dokumentaci k posouzení OHA. Projekt CDBP_MZV realizovalo bez souhlasného stanoviska OHA²³ a tedy vynaložilo 116 405 183 Kč v rozporu se zákonem²⁴.

Zpoždění nově vytvářené informační podpory

Oblast vízových služeb: ICAS a ELVIS

- 4.21 MZV i MV zahájily projekty, kterými plánují nahradit současné informační systémy a mj. odstranit nedostatky, popsané v bodech 4.2 až 4.7 a příkladech č. 1 – č. 5. V případě MV jde o projekt ICAS zahájený v roce 2023, v případě MZV o projekt ELVIS,

¹⁸ Ustanovení §54 ZoZR.

¹⁹ Tuto oblast stanovenou Vízovým kodexem zaregistrovalo ve své působnosti jako část agendy A8080 *Zahraniční služba*, a nikoliv jako novou agendu, a tím nepostupovalo v souladu s ustanovením § 53 odst. 1 ZoZR ve spojení s § 2 písm. e) ZoZR.

²⁰ Nepostupovalo v souladu s ustanovením § 54 odst. 1 písm. b) ZoZR a § 55 odst. 1 a 2 písm. d) ZoZR.

²¹ U IS EVC2, IS ePasy, EKP ani CDBP_MZV nepostupovalo v souladu se ustanovením § 52c odst. 2 ZoZR, tedy zaslat podklady pro zápis údajů o jím spravovaném ISVS obsahující povinné údaje dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 329/2020 Sb.

²² Jde o komponentu „EDSP – serverová část pro rozhraní s CDBP“.

²³ Nepostupovalo v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 písm. g) ZoISVS, který stanoví povinnost uskutečnit programy obsahující pořízení nebo architektonické změny určených informačních systémů, jejichž návrhy dokumentace jsou povinny předložit DIA k vyjádření, investiční záměry akcí pořízení nebo architektonických změn určených informačních systémů, které jsou povinny předložit DIA k vyjádření, a projekty určených informačních systémů nebo jejich architektonických změn, které jsou povinny předložit DIA k vyjádření, až po souhlasném vyjádření DIA nebo souhlasném rozhodnutí vlády.

²⁴ Ustanovení § 5c odst. 3 ZoISVS v účinnosti od 1. 4. 2023 stanoví, že realizace určených informačních systémů nebo jejich změn bez souhlasného vyjádření je porušením rozpočtové kázně.

zahájený v roce 2024. Dosud nevyčerpané způsobilé výdaje na vybudování těchto projektů jsou alokované ve výši 544,2 mil. Kč (viz tabulka č. 2, řádky č. 1 a 2).

- 4.22 Projekty ICAS i ELVIS, nahrazující IS EVC2 a IS CIS, jsou závislé na řadě interních a externích faktorů, včetně vzájemné koordinace. IS ELVIS bude zpracovávat pouze žádosti o schengenská a diplomatická a zvláštní víza, zatímco příjem žádostí o dlouhodobá víza a jejich zpracování bude zajišťovat systém ICAS.
- 4.23 Přínosy nového systému ICAS mají být mj:
- digitalizace procesu (např. zavedení elektronického účtu cizince – obdoby datové schránky),
 - zavedení plného elektronického spisu,
 - možnost podání žádosti on-line, zavedení interaktivních on-line formulářů,
 - automatické informování o průběhu a stavu řízení,
 - ePlatby.
- 4.24 Realizace projektu ICAS byla pozastavena v důsledku nepřipravenosti legislativního rámce. MV identifikovalo již v roce 2012 potřebu úpravy ZoPC, která je předpokladem pro fungování nového informačního systému. Příslušný návrh změny tohoto zákona MV předložilo až 11 let poté. MV připravovalo návrh tohoto zákona o pobytu cizinců paralelně s přípravou projektu na vybudování ICAS. Vytvořilo tak riziko možného nepřijetí zákona v časovém rámci potřebném pro úspěšnou realizaci projektu.
- 4.25 Zpoždění projektu ICAS vytváří potřebu vynaložit peněžní prostředky na dočasné řešení implementace požadavků plynoucích z nařízení o vízovém informačním systému (VIS 2021/1133 a VIS 2021/1134) ve formě dalšího rozvoje a úprav CIS. Do budoucna tak vznikne potřeba finančně pokrýt implementaci stejných požadavků i v rámci nového systému ICAS, což je rizikem pro dodržení hlediska hospodárnosti.
- 4.26 Hlavními cíli projektu ELVIS měly být mj.:
- automatizace a digitalizace procesů v oblasti vízové politiky – snížení objemu ručních procesů a zefektivnění vízové agendy, snížení administrativní zátěže pracovníků zastupitelských úřadů, úplné odstranění manuálního přepisování dat mezi interními systémy MZV,
 - eliminace manuálního zacházení s fyzickým spisem (včetně archivace),
 - uživatelsky přívětivý a efektivní systém práce s vízy pro všechny účastníky,
 - náhrada technologicky zastaralého vízového systému,
 - nastavení podmínek pro dlouhodobou udržitelnost vízového systému,
 - vytvoření předpokladů pro spolehlivou a řízenou uživatelskou a systémovou podporu.
- 4.27 MZV začalo projekt ELVIS připravovat v roce 2022 tím, že zadalo zhotovení analýzy, studie proveditelnosti a návrhu řešení k realizaci nového IS pro výkon vízové agendy MZV. Stanovenou lhůtu na zhotovení analýzy MZV prodloužilo kvůli nejasnému finálnímu stavu souvisejících projektů MV a PČR (bod 4.24) a nejasným požadavkům na integraci ELVIS a těchto projektů. K akceptování výstupů analýzy došlo tři měsíce po termínu stanoveném smlouvou²⁵, a to z důvodu zpoždění připomínkového řízení ze

²⁵ Deset měsíců po původně předpokládaném termínu fáze 1 na konci dubna 2023.

strany MZV. Výstupem analýzy byla mj. příprava zadávacího řízení a zadávacích podmínek na realizaci IS ELVIS.

- 4.28 Zadávací podmínky veřejné zakázky na realizaci IS ELVIS zveřejnilo MZV dne 28. 5. 2024, lhůta pro podání nabídek skončila dne 29. 8. 2024. Stávající provozovatel IS EVC2 podal dne 19. 9. 2024 na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže návrh na přezkoumání úkonů zadavatele učiněných při zadávání VZ ELVIS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže dne 4. 11. 2024 uložil MZV zákaz uzavřít smlouvu až do pravomocného skončení správního řízení. To znamená riziko ne hospodárnosti a neúčelnosti vynaložených prostředků na zadávací dokumentaci a související dokumenty až do plné výše, v závislosti na rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.
- 4.29 Podle původního harmonogramu projektu mělo MZV dokončit vývoj systému ELVIS v květnu 2025. K 31. 5. 2025 byl projekt ELVIS opožděn o 13 měsíců a MZV stále fakticky nezapočalo jeho realizační fázi. Zpoždění projektu ELVIS povede k nutnosti udržovat informační podpory příjmu žádostí o víza v současném stavu, kdy informační podpora příjmu žádostí o víza neodpovídá požadavkům IK ČR. MZV tak bude i nadále vynakládat peněžní prostředky na informační podporu IS EVC2 se sníženou efektivností.

Oblast cestovních dokladů: CDBP_MZV a EDSP

- 4.30 V roce 2020 MZV zahájilo jednání o náhradě IS ePasy systémem CDBP_MZV v oblasti příjmu žádostí o cestovní doklad. Cílem bylo nasadit tento systém na 86 ZÚ. CDBP_MZV zlepšuje uživatelský komfort žadatelů i zaměstnanců MZV.
- 4.31 MZV dne 21. 12. 2022 uzavřelo smlouvu na vytvoření systému CDBP_MZV a jeho podporu. Na vytvoření systému MZV vynaložilo do konce roku 2024 celkem 116 405 183 Kč. Na hardware určený pro jeho provoz MZV vynaložilo 10 314 722 Kč. Na podporu systému vynaložilo MZV od října 2023 do konce roku 2024 v průměru 10 599 227 Kč ročně.
- 4.32 MZV k plánovanému datu ukončení provozu IS ePasy dne 1. 4. 2024 nasadilo systém CDBP_MZV pouze na 12 ZÚ. Přechod na CDBP_MZV nedokončilo MZV ani do 31. 12. 2024, kdy jej nasadilo na 50 z 86 ZÚ, tedy na 58 % plánovaných.
- 4.33 V oblasti evidence služebních a diplomatických pasů plánuje MZV nahradit IS ePasy novým systémem EDSP. Záměr ukončit provoz IS ePasy a zhotovit nový EDSP je ukotven v IK ČR, schválené usnesením vlády²⁶ č. 794 ze dne 13. 9. 2021. Dle *Implementačního plánu programu Digitální Česko pro rok 2023*²⁷ a *Implementačního plánu programu Digitální Česko pro rok 2024*²⁸ mělo MZV realizovat novou EDSP v termínu do 1. 10. 2024.
- 4.34 Zadání interního změnového požadavku pro vznik nového EDSP vypracovalo MZV dne 9. 10. 2023, tj. po více než dvou letech od jeho ukotvení v IK ČR a až po zavedení systému

²⁶ Usnesení vlády České republiky ze dne 13. září 2021 č. 794, k *Implementačním plánům programu Digitální Česko*.

²⁷ Schválený usnesením vlády České republiky ze dne 9. listopadu 2022 č. 931, k *Implementačním plánům programu Digitální Česko pro rok 2023*.

²⁸ Schválený usnesením vlády České republiky ze dne 4. října 2023 č. 736, k *Implementačním plánům programu Digitální Česko pro rok 2024*.

CDBP_MZV, který evidenci služebních a diplomatických pasů nepodporuje. Řešení bylo rozděleno do dvou etap.

- 4.35 Výstupem etapy I je aplikace²⁹, která umožňuje CDBP_MZV využívat i pro příjem žádostí o služební a diplomatické pasy. MZV tuto aplikaci nasadilo do provozu dne 12. 12. 2024, tedy více než rok poté, co zahájilo nasazení systému CDBP_MZV na ZÚ v říjnu 2023. Za období od 1. 10. 2023 do 31. 12. 2024 vynaložilo MZV za služby technické podpory provozu CDBP_MZV celkem 13 249 034 Kč, tedy plnou cenu podle smlouvy, aniž by tento systém zcela sloužil svému účelu. Tyto prostředky byly tedy vynaložené se sníženou účelností. Aplikaci MZV nasadilo bez schválené specifikace, předávacího a akceptačního protokolu, bezpečnostní analýzy, testování a neoznámilo její zkušební provoz.
- 4.36 MZV do ukončení kontroly, tedy po dobu čtyř let od identifikace potřeby nového EDSP, nezadalo etapu II, která je nutnou podmínkou pro dokončení tohoto systému. Jedním z důvodů byla nejistota věcného gestora (v rámci MZV), jakým způsobem by klientská část měla pracovat, které moduly EDSP zachovat, přidat nebo zrušit. MZV nečinilo faktické kroky pro zajištění nového EDSP, aby mohl být ukončen provoz IS ePasy. MZV nerealizovalo projekt nového EDSP v termínu do 1. 10. 2024 uloženém vládou ČR.

Oblast dalších konzulárních služeb: DKA

- 4.37 V žádosti o podporu projektu DKA bylo uvedeno datum jeho zahájení dne 26. 2. 2022 s předpokládaným datem ukončení realizace dne 30. 6. 2027. V důsledku pochybení na straně MZV vydal řídicí orgán IROP právní akt až dne 26. 4. 2023, tj. 14 měsíců po původně plánovaném datu zahájení projektu. Celkové způsobilé výdaje projektu byly ve výši 187 960 061 Kč.
- 4.38 MZV pro odstranění technického i morálního zastarání většiny informačních systémů, které mají pracovníci konzulárního odboru k dispozici³⁰, zahájilo projekt DKA.
- 4.39 MZV v projektu DKA v období od května 2023 do března 2025 nekonalo kroky nezbytné pro realizaci projektu ve stanovených termínech:
- V uvedeném období proběhly pouze čtyři schůzky řídicího výboru, přestože studie proveditelnosti předpokládala pravidelné schůzky řídicího výboru jednou za měsíc.

²⁹ Jde o komponentu „EDSP – serverová část pro rozhraní s CDBP“, jež byla výstupem realizace etapy I zhotovení nové EDSP.

³⁰ Šlo např. o tyto nedostatky:

- neexistence jednotné systémové podpory pro životní cyklus požadavků,
- duplicitní podávání požadavků různými kanály,
- docházelo ke ztrátě historických dat,
- stávající systémy neumožňovaly využívat v dostatečné míře propojení na existující informační systémy státní správy,
- nebylo možné využívat digitální autentizace žadatele,
- chyběla systémová podpora pro metodické řízení procesů a tím zajištění jednotné kvalitativní úrovně poskytovaných služeb,
- chyběla systémová podpora pro řízení kvality poskytovaných služeb,
- chyběla možnost dálkově ověřit pravost některých výstupů konzulárních služeb, např. v případě ověřovacích úkonů (ověření podpisu, kopie aj.),
- neexistovala dostatečná systémová podpora pro nakládání, ochranu a digitální „skartaci“ osobních údajů a pro efektivní vyřizování žádostí subjektů údajů při uplatnění jejich práv podle GDPR.

- MZV neevidovalo zápisy z projektových porad, které jsou jedním z důležitých nástrojů projektového řízení a slouží k zadávání, řízení a kontrolování projektové práce.
- 4.40 Ačkoliv podle původního harmonogramu ze studie proveditelnosti měla být v prosinci 2024 zhotovena detailní analýza agendového informačního systému konzulárních agend a návrh jeho architektury, mělo MZV k tomuto datu uzavřenou pouze smlouvu o poskytování právních služeb, kterou ke dni 28. 2. 2025 stále nečerpalo a nerealizovalo z ní žádné výstupy.
- 4.41 Zpoždění projektu DKA vede k tomu, že informační podpora pracovníků konzulárního odboru stále zůstává ve stavu uvedeném v bodu 4.38. Rovněž může vést k naplnění rizika, kdy MZV bude nadále udržovat informační podporu konzulárních agend ve stavu, kdy je výkon agendy zatížen nedostatky popsány v bodu 4.38. Informační podpora příjmu konzulárních agend nedopovídá požadavkům IK ČR. MZV tak bude i nadále vynakládat peněžní prostředky na informační podporu žádostí konzulárních agend se sníženou efektivností.

Příjmy státního rozpočtu z výběru správních poplatků

- 4.42 MZV nemělo nastaveny procesy, které na konkrétním ZÚ v případě výpadku informační podpory přijímání žádostí o udělení víz nebo žádostí o vydání pasů upravují na tomto ZÚ příjem uvedených žádostí. Výpadek podpůrných informačních systémů tak představuje ztrátu schopnosti MZV zpracovávat žádosti a má přímý dopad na výběr správních poplatků, které jsou příjmem státního rozpočtu z plnění zákonných povinností (vízové a konzulární činnosti). Toto riziko se v kontrolovaném období projevilo třikrát, jeho dopad byl zanedbatelný ve srovnání s celkovým poklesem žádostí o víza (viz příloha č. 1 tohoto kontrolního závěru).

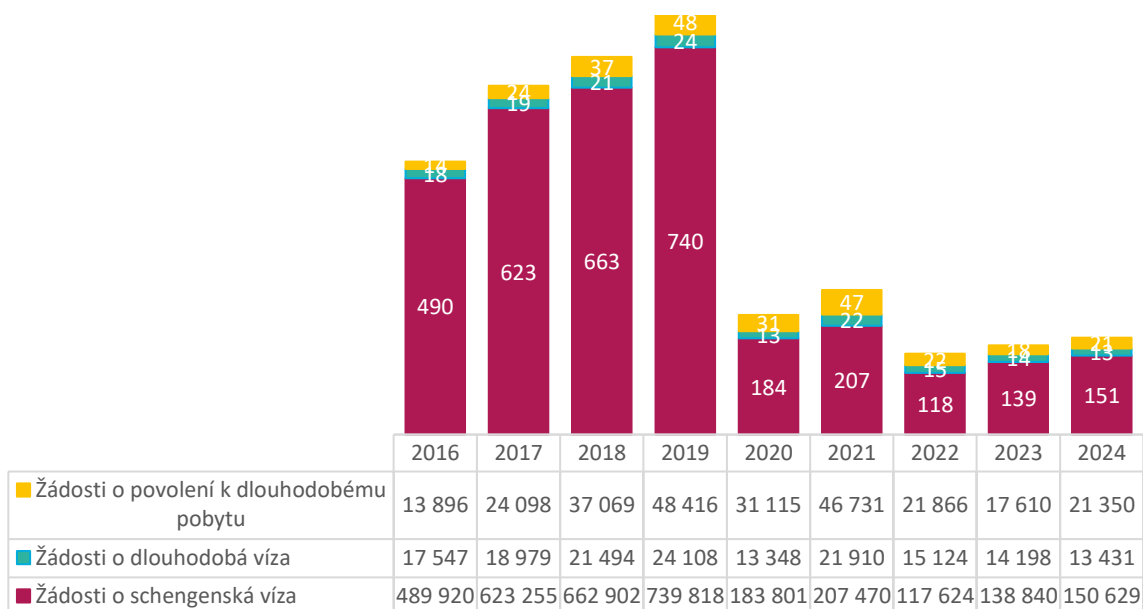
Seznam zkratk

AIS	agendový informační systém
CDBP_MZV	informační systém <i>Cestovní doklady s biometrickými prvky</i> provozovaný Ministerstvem zahraničních věcí
CIS	<i>Cizinecký informační systém</i>
ČR	Česká republika
DKA	<i>Digitalizace konzulárních agend</i>
DPH	daň z přidané hodnoty
EDSP	<i>Evidence diplomatických a služebních pasů</i>
EKP	<i>Elektronická konzulární pokladna</i>
ELVIS	<i>Elektronický vízový informační systém</i>
ePasy	informační systém na pořizování, přenos a zpracování žádostí o cestovní doklad s biometrickými prvky
EVC2	vízový informační systém <i>Evidence vízových cizinců</i>
ICAS	<i>Integrovaný cizinecký agendový systém</i>
IK ČR	<i>Informační koncepce České republiky</i>
IS	informační systém

ISVS	informační systém veřejné správy
IT	informační technologie
KA	klientská aplikace
KII	kritická informační infrastruktura
MV	Ministerstvo vnitra
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NS-VIS	<i>Národní vízový informační systém</i>
OAMP	odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra
OHA	odbor hlavního architekta státu
PČR	Policie České republiky
RPP	základní registr agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností
VIS	vízový informační systém
ZoCD	zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech
ZoISVS	zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů
ZoKB	zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti
ZoPC	zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů
ZoZR	zákon č. 111/2009, o základních registrech
ZZVZ	zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
ZÚ	zastupitelský úřad

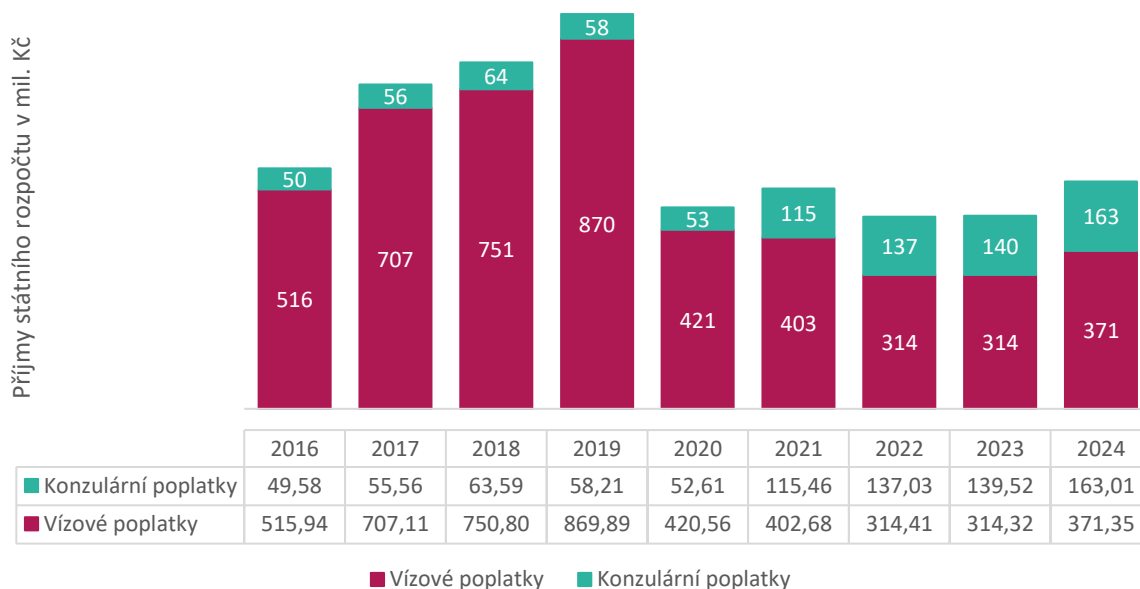
Souhrnné údaje o počtu žádostí o víza a příjmech státního rozpočtu z vízových a konzulárních služeb v kontrolovaném období

Graf č. 1: Počty žádostí o schengenská víza, dlouhodobá víza a povolení k dlouhodobému pobytu (v tisících).

Zdroj: vypracoval NKÚ podle Národního katalogu otevřených dat, statistik EU a odpovědí MZV.

Graf č. 2: Příjmy státního rozpočtu z vízových a konzulárních poplatků (v milionech Kč).

Zdroj: vypracoval NKÚ podle odpovědi MZV na žádost č. 7, bod č. 17. Vízové poplatky, vybírané elektronicky v eurech, byly přepočteny na koruny kursem ČNB k 31. 12. daného roku.

Pozn.: Pokles počtu žádostí o víza i příjmů státního rozpočtu byl spojen s dopady pandemie onemocnění covid-19 a s ruskou agresí vůči Ukrajině následované sankcemi EU vůči Ruské federaci.

Vyhodnocení úrovně digitalizace

Kontrolující posoudili vynaložené peněžní prostředky na informační podporu související s daným vzorkem výkonu agentury (rozumí se vybrané služby veřejné správy a k ní přiřazených úkonů) ve třech úrovních efektivnosti. Celkové hodnocení efektivnosti zahrnovalo posouzení efektivnosti digitalizace uvedené v záznamu z kontroly na místě, dále metodických materiálů a dokumentace k využívané informační podpoře.

Hodnocení digitalizace z hlediska efektivnosti

Pro vyhodnocení digitalizace vybraného vzorku z hlediska efektivnosti služeb a tím i vynaložených peněžních prostředků stanovil NKÚ následující kritéria³¹, vycházející ze zjištěné úrovně jejich digitalizace:

Efektivní – veškeré údaje související s danou službou veřejné správy a v ní prováděnými úkony a činnostmi jsou zpracovávány pouze digitálně. Veškeré procesy (100 %) jsou nastaveny tak, že umožňují bezpapírové (plně elektronické) zpracování.

V průběhu zpracování údajů nedochází ke změně stavu digitalizace z „plná“ na „částečná“ nebo z „plná“ na „žádná“ nebo z „částečná“ na „žádná“.

Snížená efektivnost – méně než 100 % všech zpracování údajů je realizováno v souvislosti s danou službou veřejné správy a v ní prováděnými úkony a procesy digitálně. Zároveň jsou procesy nastaveny tak, že umožňují bezpapírové (plně elektronické) zpracování nejméně u 50 % ze všech zpracovávaných údajů.

V průběhu zpracování údajů dochází ke změně stavu digitalizace z „plná“ na „částečná“, z „plná“ na „žádná“ nebo z „částečná“ na „žádná“.

Neefektivní – méně než 50 % všech zpracovávaných údajů je realizováno v souvislosti s danou službou veřejné správy a v ní prováděnými úkony a činnostmi digitálně.

V průběhu zpracování údajů dochází ke změně stavu digitalizace z „plná“ na „částečná“, z „plná“ na „žádná“ nebo z „částečná“ na „žádná“.

Vybrané cíle a principy IK ČR:

- **Princip P12** „Vnitřně pouze digitálně“ stanoví, že „... veškerá komunikace uvnitř úřadů i mezi úřady navzájem musí být pouze digitální. Od přijetí podání až do vypravení a doručení rozhodnutí nebo jiného výstupu, musí být všechny interní provozní procesy veřejné správy plně elektronické, bezpapírové – pokud není jejich zavedení v této podobě nevhodné (3E).“
- **Princip P16** „Konsolidace a propojování“ stanoví, že „... je nutno budovat ISVS efektivně a snažit se využívat v maximální míře již vytvořené a sdílené procesy a funkčně ucelené komponenty pro řešení obdobných požadavků napříč agendami a úřady. Stejně nezbytné je zajistit propojování ISVS a jejich údajů v případech, pokud jsou potřebné pro výkon agend.“
- **Cíl 6.2** „Vnitřní digitalizace úřadu“ stanoví: „Digitalizace vnitřních činností a dokumentů úřadu – konec referátníků a žádanek. Nedílnou součástí optimalizace procesů a služeb je jejich zjednodušování, elektronizace a automatizace, sjednocování a sdílení. Tedy elektronizace a sdílení vnitřních činností a dokumentů úřadu všude, kde to je co do počtu a složitosti činností proveditelné a rentabilní.“

³¹ Uvedená kritéria byla vytvořena NKÚ pro potřeby kontrolní akce. Jednotlivé kontrolované osoby byly s uvedenými kritérii a jejich použitím seznámeny.

Souhrnné údaje o stávajících i rozvíjených informačních systémech MV a MZV podrobených kontrole

Tabulka č. 1: Plně nasazené informační systémy

Název	Slouží pro	Provozovatel	Správce	Provozován od
Vízový informační systém (EVC2)	Náběr žádostí o vízum (krátkodobá i dlouhodobá) a informační podporu vízového procesu krátkodobých víz	MZV	MZV	1998
Systém na pořizování, přenos a zpracování žádostí o cestovní doklad s biometrickými prvky (ePasy)	Příjem žádostí o cestovní, služební a diplomatické pasy, informační podpora vydávání služebních a diplomatických pasů a podpora agendy evidence diplomatických a služebních pasů	MZV	MZV	2006
NS-VIS	Zpracování žádostí o vydání krátkodobých a dlouhodobých víz a realizaci činností, které s těmito procesy souvisí	MV	MV	2011
CIS	Informační podporu služeb v oblasti zpracování žádostí o dlouhodobá víza	MV	MV	2004

Tabulka č. 2: Nově rozvíjené a připravované informační systémy

Název	Záměr	Provozovatel	Správce	Zahájení projektu (právní akt)	Původně plánované nasazení	Stav k dubnu 2025
Elektronický vízový systém (ELVIS)	Nahradit v oblasti vydávání krátkodobých a diplomatických víz stávající systém IS EVC2, zefektivnit proces vydávání víz a zajistit naplnění požadavků EU na využívání nových prvků IT systémů používaných pro výkon agendy udělování víz a evidenci vstupu cizinců na území schengenských států	MZV	MZV	7. 2. 2024	Konec roku 2026	Pozastaven ve fázi zadání veřejné zakázky. Zahájení pokračování realizace a termín dokončení závisí na rozhodnutí ÚOHS.
Digitalizace konzulárních agend (DKA)	Vybudovat ucelený systém sloužící k informační podpoře konzulárních služeb	MZV	MZV	26. 4. 2023 (14 měsíců po původně předpokládaném datu zahájení; zpoždění na straně MZV)	Konec roku 2024	V realizaci, předpokládané dokončení 2027. Na realizaci do 14. 4. 2025 vynaloženo 0 Kč.
EDSP	Zhotovení nové evidence diplomatických a služebních pasů (EDSP). Stávající evidence bude zrušena spolu s ukončením provozu IS ePasy.	MZV	MZV	13. 9. 2021 (schválení IK ČR, kde je projekt uveden)	2024	Etapa I byla dokončena v roce 2024. Etapa II nebyla zahájena, MZV nespecifikovalo zadání.
Cestovní doklady s biometrickými prvky MZV (CDBP_MZV)	Vytvoření nového aplikačního softwarového vybavení CDBP_MZV, které systém CDBP rozšiřuje o funkce pro poskytování služeb v rámci agend MZV, jeho technická podpora a následné úpravy na základě požadavků MZV	Státní tiskárna cenin	MZV	13. 7. 2021 (dohoda MZV a MV o přistoupení MZV k CDBP)	Duben 2024	Vývoj dokončen. Na konci března 2024 systém nasazen na 12 ZÚ z plánovaných 86. Na konci roku 2024 systém nasazen na 50 ZÚ.
Integrovaný cizinecký agendový systém (ICAS)	Vybudovat nový integrovaný cizinecký agendový informační systém (ICAS). Projekt zahrnuje vytvoření funkčního celku agendového informačního systému včetně provozního prostředí, klientské části (profil cizince) v rámci frontendu, backend, aplikační řešení a dále včetně migrace dat ze stávajících informačních systémů.	MV	MV	21. 6. 2023	2026	Pozastaven, vyjmut z NPO, cílový termín není stanoven. Závisí na přijetí nezbytné legislativy.